

AIZLIEGTĀS VIELAS

Narkotikas Skotijā ir aizliegtas ar likumu. Aizliegto vielu sarakstā ietilpst marihuāna, amfetamīns, heroīns, ekstazi, kokaīns u.c. Ir vairāki medikamenti, kas ir pieejami ar ārsta izrakstītu recepti, bet tās ir aizliegtas lietot personām, kuras vārds nav minēts receptē. Ja esat pārkāpis likumu, lietojot kādu no šiem medikamentiem, Jūs varat tikt sodīts ar naudas sodu vai ar brīvības atņemšanu.

Jūsu drošībai, Jums nevajadzētu lietot nekāda veida medikamentus, ko Jums ir iedevusi persona, izņemot, kad persona ir kvalificēts ārsts vai kad medikamenti tiek iegādāti aptiekā.

Papildus informāciju par medikamentiem un narkotiskām vielām Skotijā var uzzināt apmeklējot vietni www.knowthescore.info

IEROČU GLABĀŠANA

Skotijā, kā arī visā Apvienotajā Karalistē šaujamo ieroču un auksto ieroču uzglabāšana ir aizliegta!

Vienīgi mazizmēra atveramie kabatas naži ar asmeni mazāku nekā 7.62cm asmeni, var tikt uzglabāti publiskajā telpā. Jums nav tiesības nēsāt nazi kā paš aizsardzības līdzekli.

Jūs varat legāli iegādāties šaujamieroce, ja Jums ir attiecīga atļauja.

ALKOHOLS UN SMĒĶĒŠANA

Jums ir jābūt vismaz 18 gadu veciem, lai iegādātos cigaretes vai citus tabakas izstrādājumus. Sākot ar 2006 gada martu ir aizliegts smēķēt vairums slēgtās telpās, izņemot privātās mājas. Tajā skaitā liegums attiecas uz restorāniem, bāriem, kafejnīcām, viesnīcām, iepirkšanās centriem, teātriem, publisko transportu, sporta centriem un nakts klubiem. Likums ir spēkā visa veida darba vietās, ieskaitot smagās automašīnas un autofurgonus.

Lai iegādātos alkoholiskos dzērienus veikalā vai bārā, Jums ir jābūt 18 gadu veciem.

Dažviet, vietējie papildlikumi paredz aizliegumu lietot alkoholu uz ielas (neatkarīgi no vecuma). Aizlieguma vietā būs norādes par aizlieguma esamību.

ATRASTAIS UN PAZAUDĒTAIS ĪPAŠUMS

Ja Jūs esat pazaudējuši kādu no savām mantām un to ir kāds atradis, visdrīzāk tā tiks nogādāta vietējā policijas iecirknī. Mēs reģistrēsim vietu, kur manta tika atrasta un uzglabāsim to 3 mēnešus.

Jums vajadzētu pieteikt jebkuru pazaudētu lietu un mēs pārbaudīsim mums pieejamo informāciju vai kāds to iepriekš nav pieteicis. Ja mums nebūs pieejama informācija par konkrēto mantu, mēs reģistrēsim visas pazīmes un salīdzināsim ar visiem turpmāk iesniegtajiem priekšmetiem. Ja Jūsu pazaudētais priekšmets tiks pieteikts vēlāk, mēs ar Jums sazināsimies. Šis ir bezmaksas pakalpojums. Iegūstiet, ja esat pazaudējis kādu no saviem dokumentiem, kā piemēram – pasi, Jums ir jāsaņemas ar savas valsts vēstniecību. Ja Jūs atrodiat ko tādu, ko kāds varētu būt pazaudējis, šis priekšmets ir jāiesniedz policijā.

Dzelzceļi, autoostas, lidostas un iepirkšanās centri, bieži ir aprīkoti ar pazaudēto un atrasto īpašumu centriem. Ja esat ko pazaudējuši kādā no šīm iestādēm, Jums būtu jāgriežas pēc palīdzības šīs iestādes atrasto un pazaudēto mantu centrā.

IZBAUDIET PALIKŠANU

Šim izdales materiālam vajadzētu Jums sniegt izpratni par Skotijas likumdošanas pamatiem. Aizbildināšanās ar likuma nezināšanu neatbrīvo no atbildības. Informācija, ko satur šis izdales materiāls, ir attiecināma uz Skotiju, bet dažas no vietējām policijas procedūrām var atšķirties atkarībā no atrašanās vietas. Skotijā ir astoņas policijas vienības Papildus informācija ir pieejama vietnē www.scottish.police.uk

sagatavots un izdots

SEKOJOT LIKUMAM

Ceļvedis ie braucējiem

Šis izdales materiāls ir pieejams arī citās valodās

LAIPNI LŪGTI

Laipni lūgti Skotijas ziemeļaustrumos. Mēs ceram, ka būsiet apmierināti ar šeit pavadīto laiku. Jūs iepazīsiet skaisto dabu un laipnos cilvēkus, lai viesošanās noritētu pēc iespējas veiksmīgāk, ir vairākas lietas, kas jums būtu jāzin.

PALĪDZĪBAS LŪGŠANA

Jums būtu jāgriežas pēc palīdzības Policijā, ja:

- Jūs esat cietis negadījumā
- Jūs esat bijis ceļu satiksmes incidentā
- Jūs esat atradis vai pazaudējis kādu mantu
- Jums ir nepieciešama cita veida informācija

Vairumā pilsētu ir policijas iecirkņi, bet to darba laiks var nebūt 24st, ja iecirknis ir slēgts, būs norāde ar palīdzības centra numuru.

Ja Jūsu zvans nav steidzams, lūdzu zvaniet pa tālruni:

0845 600 5 700

999

ārkārtas gadījumā zvaniet un jautājiet pēc policijas, kur Jūs tiksiet nekavējoties savienoti ar apmācītu operatoru.

Iepriekš minētie numuri ir pieejami 24st diennaktī.

Ja jums ir pieeja internetam, informācija ir atrodama vietnē

www.grampian.police.uk

JŪSU TIESĪBAS

Ja Jūs tiekat turēts aizdomās par likuma pārkāpšanu, Jūs varat tikt aizturēts vai arestēts, atkarībā no apsūdzības. Skotijas likumi ir savādāki nekā citur Apvienotajā Karalistē, bet Jūsu tiesības ir aizsargātas vienlīdz visur. Visas procedūras tiks izskaidrotas notikuma vietā. Jums ir tiesības informēt savu juristu, aizturēšanas vai aresta gadījumā. Ja jums nav sava jurists, tas tiks nozīmēts; ja jums ir zemi ienākumi, šis serviss jums būs bezmaksas. Ja jums ir nepieciešams tulks, tas tiks nodrošināts bezmaksas.

Jūsu pavadītajam laikam Skotijā jābūt bez nekāda rakstura rasistiskiem apvainojumiem un pretlikumīgas rīcības, kas ir vēsta pret jums. Skotijas policija pievērs lielu uzmanību šāda veida pretlikumīgai rīcībai, un ja Jūs uzskatāt, ka esat cietis, lūdzu griezties policijā vai vietējā pašvaldībā.

VARMĀCĪBA ĢIMENĒ

Ja Jūs esat cietis no varmācības ģimenē, vai esat nobažījies par sava dzīvesbiedra uzvedību, kas ir klasificējama kā psiholoģiska vardarbība, uzmācšanās, seksuāla rakstura apvainošana – Jūs varat gūt bezmaksas un konfidencialu palīdzību zvanot:

National Domestic Abuse Helpline 0800 027 1234
Grampian Police 0845 600 5700
Grampian Women's Aid 01224 593381

DZIMUMATTIECĪBAS UN PUBLISKA ATKAILINĀŠANĀS

Lai jums būtu pilntiesīgas dzimumattiecības ar otru personu, abām personām ir jābūt vismaz 16 gadu vecām. Publiska atkailināšanās nav atļauta, pludmales ieskaitot.

AUTO VADĪŠANA

Vadot automašīnu, autofurgonu vai motociklu Apvienotajā Karalistē, jums ir jābūt Jūsu valsts vadītāja apliecībai. Minimālās vecuma prasības:

- 17 gadi mašīnai vai motociklam
- 18 gadi vidēja izmēra pārvietošanās līdzeklim
- 21 gads liela izmēra smagajam automobīlim vai autobusam.

Cilvēkiem kuriem ir ES/EEZ valstu braukšanas tiesības, tās ir derīgas līdz 70 gadu vecumam, vai 3 gadus pēc patstāvīgā pilsoņa statusa iegūšanas (vairāk nekā 185 dienas, jebkurā 12 mēnešu periodā), atkarībā, kā ir ilgāk. Citu valstu izdota vadītāja apliecība ir derīga līdz 12 mēnešiem, pēc tam tā ir jāsamaina pret Apvienotās Karalistes vadītāja apliecību.

Auto/moto transporta līdzeklim ir jābūt ar derīgu apdrošināšanas polisi, un polisei jāatbilst Apvienotās Karalistes likumam. Informācijai ir jābūt pieejamai Jūsu izvēlētajā apdrošināšanas kompānijā.

Ja Jūs izīrējat automašīnu Skotijā, no jebkuras atzītas auto-īres kompānijas, kompānija lūgs uzrādīt vismaz minimālām prasībām atbilstošu apdrošināšanas polisi.

Jūs nedrīkstat vadīt auto/moto transporta līdzekli, ja esat lietojis alkoholu. Apvienotajā Karalistē likums paredz, ka alkohols asinīs nedrīkst pārsniegt 80 miligramus uz 100 mililitriem asins.

Ja esat aizturēts par auto vadīšanu atrodoties virs atļautas normas, Jūs varat tikt arestēts, paturēts policijas iecirknī līdz nākamajam rītam un jums tiks norādīta tiesa nākamajā dienā.

Notiesātiem vadītājiem ir liegts vadīt auto vismaz 12 mēnešus. Viņiem var tikt pielāgots sods 5000 mārciņu apmērā un 6 mēnešu cietumsods. Tā kā nav pierādīts veids, ka var izskaitļot cik daudz var lietot alkoholu nepārsniedzot atļauto normu, mēs iesakām nelietot alkoholu, ja plānojat pārvietoties ar braukšanas līdzekli. Vadītājam, kā arī pārējiem pasažieriem ir jāizmanto drošības jostas. Bērniem, atkarībā no vecuma un iespējām, ir jālieto speciāli krēsli vai drošības jostas. Ja Jūs esat aculiecinieks ceļa negadījumam ar bojājumiem (nevis Jūsu transporta līdzeklim) vai kāds (nevis Jūs) ir cietis, vai jebkāds dzīvnieks ir ievainots, jums ir jāapstājas. Pēc lūguma Jums ir jāuzrāda savs vārds un adrese, auto īpašnieka vārds un adrese, un Jūsu apdrošināšanas polises saturoša informācija. Policija nav jāinformē par mazsvarīgiem negadījumiem, bet ja jums ir šaubas par negadījuma nopietnību, lūdzu zvaniet (999 –ārkārtas gadījumā).

Atrodoties pie stūres Jūs nedrīkstat lietot mobilo tālruni. Ja likums tiek pārkāpts jums tiks pielāgots naudas sods un soda punkti vadītāja apliecībā. Mobilo tālruni var lietot tikai atrodoties automašīnā ar izslēgtu dzinēju.

Maksimālais atļautais ātrums parastos apstākļos ir: 30 j/h (48km/h) apdzīvotās vietās (pilsētās, rajonos) 60 j/h (96km/h) vienvirziena brauktuvēs 70 j/h (112 km/h) divvirziena brauktuvēs un pa ātrgaitas ceļiem. Attiecīgajā vietā būs ceļazīme ar norādīto atļauto ātrumu.

Jūs varat atrast noderīgu informāciju par vadītāja braukšanas noteikumiem www.dvla.gov.uk Informācija par ceļu drošību, ieskaitot braukšanu reibumā un drošības jostu lietošanu ir pieejama www.thinkroadsafety.gov.uk